

УЛЬТРАЗВУКОВАЯ ПРЕНАТАЛЬНАЯ ДИАГНОСТИКА ХРОМОСОМНЫХ АНОМАЛИЙ В ПЕРВОМ И ВО ВТОРОМ ТРИМЕСТРЕ БЕРЕМЕННОСТИ

Сайдова Соҳибахон Аброржон қизи

Фарғона жамоат саломатлиги тиббиёт институти

“Коммунал ва меҳнат гигиенаси” кафедраси асистенти

97.5968018

Sokhibakhon.saidova@mail.ru

Мансурова Нилуфархон Содикжон қизи

Фарғона жамоат саломатлиги тиббиёт институти

2-курс ТПИ йўналиши 721 грух талабаси

90.1608084

Аннотация: Илмий мақолада олий таълим сифатини оширишда инновацион ғояларнинг ўрни ва аҳамияти, олий таълимни инновацион ривожлантириш тамойиллари, олий таълим сифатини оширишда инновацион ҳамкорликни ташкиллаштиришда илғор хориж тажрибалари, олий таълим муассасалари инновацион ҳамкорлик фаолиятини ривожлантиришнинг илғор йўналишлари, олий таълим сифатини оширишнинг асосий йўналишлари тўғрисида батафсил маълумотлар таҳлил қилинган. Ушбу мақолада мультимедиа ахборотлаштирилган тизимдан фойдаланилган холда замонавий таълим тизимиға ёндашув мухокама қилинган. Таълим жараёнларида ахборот технологияларидан фойдаланувнинг асосий педагогик мақсадлари ёритилган. Таълим сифатини оширишнинг асосий манбааси, ахборот технологияларининг асосий жараёнлари аниқланди. Мультимедиа технологиялар истиқболли ҳамда оммабоп педагогик ахборот технологияларининг асосий воситаси сифатида намоён этилиб хулоса ва таклифлар берилган.

Аннотация: В этой научной статье обобщены и проанализированы роли и развитие значения инновации в повышении качества образования. Обсужденных вопросы, зарубежный опыт развития инновации в сфере образования, вопросы об основных способах развития в сфере образования - изучены материалы о способах повышения качества образования. Кроме того, в научной статье были разработаны рекомендации по развитию области образования. В данной статье рассматривается подход к современной системе образования с использованием мультимедийной информационной системы.

Выделены основные педагогические цели использования информационных технологий в образовательных процессах. Выявлены основной источник повышения качества образования, основные процессы информационных технологий. Мультимедийные технологии представлены как основные средства перспективных и популярных педагогических информационных технологий, даны выводы и предложения.

Abstract: This scientific article summarizes and analyzes the role and development of the value of innovation in improving the quality of education. Questions are discussed, foreign experience in the development of innovation in the field of education, questions about the main ways of development in the field of education - they studied materials on ways to improve the quality of education. In addition, recommendations for the development of the field of education were developed in the scientific article. This article discusses the approach to the modern education system using a multimedia information system. The main pedagogical goals of using information technologies in educational processes are

highlighted. The main source of improving the quality of education, the main processes of information technology are identified. Multimedia technologies are presented as the main means of promising and popular educational information technologies, conclusions and suggestions are given.

Калит сўзлар: таълим, инновация, тавсиялар, хорижий тажриба, тълимда ахборот технологиялар, мультимедиали кўргазмалар, ўқув жараён сифатини ошириш технологияси, электрон ресурслар, сифат кўрсаткичлари, модернизация, ислохотлар, интелект, касб маҳорати, маъданият, ривожланиш.

Кириш: Фан ва техниканинг жадал ривожланиши мустақил мамлакатимизда таълимни сифатини тубдан ўзгартириб юбормоқда. Замонавий хаётни бугун илим маърифат ва таълимнинг тараққиётисиз тасаввур етиб бўлмайди, инсоният фан ўқи атрофида айланадиганда гўё. Жаҳонинг етакчи давлатларида таълимни ривожлантириш биринчи галдаги вазифа сифатида белгиланаётганлиги хам бежизга емас негаки, мамлакатнинг келгуси равнақи айнан ушбу соҳада қўлга киритган ютуқлари билан чамбарчас боғлиқдир. Ҳозирги замон ишлаб чиқаришидаги кўпгина педагогик касблар юксак ривожланган бўлиб, ижодий қобилиятга эга мустақил фикрлай оладиган касб эгаларини жалб қилишни талаб қилмоқда. Юқори касб маҳорати ва замонавий тафаккурга эга, ҳар томонлама тўғри карорлар қабул кила оладиган, белгилangan мақсадларга эришадиган раҳбар шахсларнинг янги таркибини шакллантиришдан иборат. Шу мақсадда мамлакатимиз туман ва шаҳарлари ҳокимликлари малакали кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор қаратишлари зарур. Бунинг учун олий таълим муассасалари тизими, илмий-амалий салоҳияти ва имкониятларини янада фаол сафарбар этиш керақдир. Шиддат билан ривожланиб бораётган давлатда ахборот технологияларининг ўрни нихоятда мухим саналади, бугунги кунда улар жамиятни интелектуал қилиш учун, унинг таълим тизими ва маданиятини ривожлантириш жараёнида асос хисобланиб келинмоқда. Таълимни ахборотлаштиришда билимларни узатиш жараёнида ўзига хос хусусиятлардан келиб чиқиб ахборотлаштиришда қўлланиладигон ахборотлаштиришни синчиклов усуlda синаб қўриш хамда уларни кенг қўллаш имкониятини талаб даражасида мустахкамлаш. Замонавий ахборот технологияларини таълим соҳасида фаол равишда қўллаш истаги педагогларни тайёрлаш даражаси ва сифатини оширишга қаратилган бўлмоғи керақдир. Шу нуқтаи назардан Ўзбекистонда амалга оширилаётган узлуксиз таълим тизимининг ислоҳоти таълимда қўп қоидаларнинг ўзгартирилишини, илмий асосланган янги тизимнинг шаклланишини йўлга қўйишида ишлаб чиқилган назарий билимларимизни ишлаб чиқаришга татбиқ этишни тақозо этади. Ёшларга таълим ва тарбия бериш билан бирга эгаллаган билимларини бевосита ишлаб чиқаришга боғлашда мураккаб вазифаларини ҳал этиш таълим берувчининг ғоявий эътиқоди, касб маҳоратига, санъати, истеъоди ва маданиятига боғлиқдир. Шундай экан, малакали кадрлар тайёрлаш жараёнининг ҳар бир босқичида таълимни самарали ташкил этиш, уни юқори босқичларга кўтариш борасида муайян вазифаларни амалга ошириш лозим.

Тадқиқот методологияси

Ахборот технологияларини педагогикада қуйидаги мақсадлара хам ишлатиш мумкин;

- Ўқитувчини билмини ривожлантириш, уни жамиятдамустақил ишлаб чиқариш фаолиятига тайёрлаш, унга мос бўлган билимларни ривожлантириш ахборотлаштирилган тизимда
- Компьютерда ишлашнинг конструктив ва алгоритмик фикрлашини ривожлантириш
- Қўшимча бўлган лойиха ва кўрсатмаларни амалга оширишда мулоқот қобилиятини шакиллантириш
- Тадқиқот қобилиятларини ва ахборотни қайта ишлаш қобилиятларини яратиша.

Таълим жараёнларини барчасини интенсивлаштириш;

- Ахборотлаштиришни такомиллаштириш, ахборотни қайта ишлаш қобилияти
- Ахборот технологияларидан фойдаланиш орқали таълим самарадорлигини хамда сифатини ошириш
- Рағбатлантирув воситаларини аниқлаш ва улардан фойдаланиш.
- Турли мавзулардаги муаммоларни ҳал қилишда ахборотни қайта ишлашнинг замонавий воситаларидан ффойдаланиш натижасида фанлар аро узвий боғлиқлик алоқаларини чуқурлашган холатда ўрганиш.

Айни худди шу ахборот технологиялари ривожланишнинг асосий йўналишларини белгилаб беради. Ўқувчи шахсини ривожлантириш учун қўшимча имкониятларни, ўқув жараёни самарадорлиги ва сифатини ошириш технологиясини кенгайтиради.

Мамлакатимизда истиқлоннинг дастлабки йилларидан бошлаб таълим тарбия тизимини ривожлантириш давлат сиёсати даражасига кўтарилиб, фарзандларнинг жаҳон андозаларига мос шароитларда замонавий билим ва касб хунарни егаллашлари, жисмоний ва маънавий жихатдан етук инсонлар бўлиб вояга етишларини таъминлаш, уларнинг қобилият ва истедоди, интеллектуал салоҳиятини рўёбга чиқариш, ёшларимиз қалбида она юртга садоқат ва фидойилик туйғуларини камол топтириш борасида улкан ишлар амалга оширилиб келинмоқда.

Хусусан, Ўзбекистон Республикасида Олий таълимни тизимли ислоҳ қилишнинг устувор йўналишларини белгилаш, мустақил фикрлайдиган юқори малакали кадорлар тайёрлаш жарайёнини сифат жихатидан янги босқичга кўтариш, олий таълимни модернизация қилиш, илғор таълим технологияларига асосланган ҳолда иҷтимоий соҳа ва иқтисодиёт тармоқларини ривожлантириш борасида ислоҳотлар олиб борилмоқда.

Олий таълим сифатини оширишда инновацион ҳамкорликнинг роли ва аҳамиятини ёритища дедукцион ва индукцион ёндашувга асосланиб, олий таълим хизматларини ривожлантириш тамойилларини аниқлашда тадқиқот объектини кузатиш, эксперимент, кейс-стади, саволнома, этнографик методидан кенг фойдаланиш.

Олий таълим сифатини оширишда инновацион ҳамкорликнинг ташкиллаштиришда илғор хориж тажрибалари асосида тадқиқот стратегияси ишлаб чиқилиши. Олий таълим муассасалари инновацион ҳамкорлик фаолиятини ривожлантиришнинг устувор йўналишлари, олий таълим сифатини ошириш йўлининг ишончлилиги ва аниқлилиги текширилди. Таҳлил ва натижалар Ҳозирги кунда олий таълим муассасаларида илмий-тадқиқот ишларини тизимли ривожлантириш, инновацион ҳамкорликни йўлга қўйиш ва халқаро алоқаларни ривожлантириш мақсадида техникумларда инновацион гуруҳлар ташкил этилиб, маълумотлар базаси яратилмоғи керак.

Дунё ва мамлакатимиз таълим тизими ҳолати таҳлилида нафақат таълим сифати балки, таълим хизматларини ташкил этиш, уларни баҳолашга оид ёндашувларда ҳам турлича қарашлар ҳамда мезонлар мавжудлигини кўриш мумкин. Таълим муассасаларининг ўзаро инновацион ҳамкорлиги самарадорлиги пастлиги ва ҳисоботлар учун ташкил этилиши. Юқорида қайд этилганидек, замонавий таълим тизимида нафақат кадрлар тайёрлаш билан шуғулланиш, балки ишлаб чиқаришни ривожлантириш механизмларини аниқлашга оид илмий тадқиқотлар олиб бориш ҳам зарур ҳисобланади. Ўқув жараёнларини бошқариш технологиясида, таълим муассасалари ва уларнинг тизими, мултимедиа технологияларини кенг истиқболли ва оммабоп таълим технологияларда қўлламоқ. Уларда овоз, видео, анимация ва бошқа турли визуал

еффектли тасвирлар, матинлар ва маълумотларнинг бутун тўпламларини яратишга имконият беради. Интерактив интерфейз турли бошқарув механизмларини ўз ичига олади. Таълим жараёнларида комуникатциялардан фойдаланиш уларни замонавий босқичи хар қандай машғулот турида компьютерларни епизодик емас аксинча дарс бошланишидан то тугаллангунинг қадар тизимли равиша ўқитиши воситаси сифатида ишлатишидан иборатдир. Бундай холларда муаммо сифатида ўқувчининг ўзлаштириши керак бўлган курсини кампьютерлаштириш методикаси орқали олиб боришидан иборат бўлади.

Масалан, Сингапур институти профессор-ўқитувчилар ва талабаларга турли конкурслар ташкил этиш ҳамда янги ташабусларни амалиётга жорий этган. Мамлакатимизда ҳам таълим сифатини оширишнинг механизмларидан бири бўлган фан, таълим ва ишлаб чиқариш ҳамкорлигини таъминлашда инновацион ҳамкорлик фаолияти тарафлари ҳамда унинг асосий субъектлари ҳисобланган профессор-ўқитувчи ва талабани рафбатлантириш механизмларидан фойдаланишга йўл қўйилса, бу соҳадаги ишлар ижобий натижага беради. Ушбу маълумотларнинг шакллантирилиши, мазмуни, ҳар янги ўқув йили бошланишида янгиланиши ва кафедраларда доимий сақланишига мутахассислик кафедралари мудирлари масъул ҳисобланади; Олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчилари илмий-тадқикот фаолияти натижасида яратилаётган ишланмаларни ишлаб чиқаришга жорий килиш; ишлаб чиқариш базасида талабалар ўқув-ишлаб чиқариш амалиётларини ташкиллаштириш ҳамда профессор-ўқитувчилар малакасини оширишни умумлаштиради, таҳлилдан ўтказади ва ягона ахборот базасини яратади. Ахборот базасида инновацион ҳамкорнинг номи, илмий-технологик муаммо мавзуси, муаммо моҳияти, талаб қилинадиган ечим ҳамда муаммонинг ечимидан кутилаётган натижага оид маълумотлар тўпланади. Жаҳон мамлакатларининг ривожланиш тенденцияларини ўрганиш шуни кўрсатмоқдаки, айрим мамлакатлар ривожланган мамлакатлар томонидан босиб ўтилган босқичларда эришилган натижалардан фойдаланган ҳолда тезлик билан ўз тараққиётини сифат ўзгаришлари ва янгиликлар асосида ўзгартиришга ҳаракат қилмоқдалар [7]. Ривожланган мамлакатларда янгиликларга асосланган тараққиётнинг амалга ошишида илмий-тадқиқот муассасалари тармоқлари ўртасидаги боғланишнинг тўғри йўлга қўйилганлиги муҳим омил ҳисобланади. Европа Иттифоқи таркибидаги мамлакатларнинг барчасида ҳам инновацияларнинг амалиётга жорий этилиш тизими бир хил эмас, масалан, Франция ва Германиядаги олий ўқув юртларида инновациялар бевосита корхоналарнинг буюртмаси асосида иқтидорли талабалар ва магистрлардан иборат инновацион гуруҳлар томонидан яратилади.

Холоса ва таклифлар

Олий таълим тизими сифатини ошириш тизимида интерграцион жараёнларни янада жадаллаштириш мақсадида қўйидаги тадбирларни амалга ошириш етарли даражада самара бериши мумкин деб тавсия қиласиз. Хозирги кунда талабаларнинг билим олиш еҳтиёжларини қондириш учун ўқитувчи ахборот таълим технологияларини тўлиқ ўзлаштирган бўлиши, ўз тажрибасини ошириш орқали ахборот тизимини чукурлаштириб шу билан бирга технологиялардан ўз амалиётида фойдаланиши ва ижодий муносабатда бўлмоғи керак.

Инновацион ривожланишда таълим енг муҳим жихат саналади. Айнан таълим соҳаси инновациянинг дастлабки қадамлариидир.

Олий таълим ўртасидаги инновацион фаолиятни рафбатлантиришнинг ташкилий-хуқуқий механизмларини ишлаб чиқиши мақсадга мувофиқ.

- Инновацион ҳамкорлик доирасида бажариладиган ишларда қатнашиб келаётган олимлар, талаба ёшларни мунтазам моддий ва маънавий рағбатлантириб бориш;
- Олий таълим муассасаларида кадрлар тайёрлашнинг мақсадли тизимини йўлга қўйиши; Медиа таълим воситалари ва шакиллари ўқитувчига ахборот коммуникацияларининг сўнги ютуқларидан фойдаланиш жараёнида касбий ўсиш ва ўзини такомиллаштириш имкониятини беради. Шунингдек замонавий таълимнинг мазмуни ва шакилларини янгилашга ёрдам беради.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. “2017-2021-yillarda O’zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo’nalishi bo’yicha Harakatlar strategiyasi”. O’zbekiston Prezidenti farmoni. 7-fevral 2017 yil
2. Ш. Мирзиёев. “Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз” Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришиш тантанали маросимига багишланган Олий Мажлис палаталарининг кўшма мажлисидаги нутқи. «Ўзбекистон» НМИУ, 2016 2. Махкамова М.А. Организация и управление инновационной деятельностью. – Т.: Иқтисодиёт, 2007.
3. Азарьева В.В. Разработка брэнда высшего учебного заведения как элемент построения системы менеджмента качества /В.В.Азарьева //Университетское управление. 2004. N 2(30).
4. Емельянова Н. З. Информационные системы в эконо-мике. М.: ИНФРА-М, 2009. 464 с
5. Анисимов П.Ф. Управление качеством среднего профессионального образования / Монография. / П.Ф.Анисимов, В.Е. Сосонко - Казань: Ин-т среднего проф. образования РАО, 2001. - 256 с.
6. Малинина Л. А. Основы информационных технологий: учебник для Вузов. М.: Издательский дом «Феникс», 2012.
7. ХАЛИМОВА, Х. М., РАШИДОВА, Н. С., & РАХМАТУЛЛАЕВА, Г. К. (2022). БИРЛАМЧИ БОШ ОФРИКЛАРИ ПАТОГЕНЕЗИДА НЕЙРОТРОФИК ОМИЛЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ ЖУРНАЛ БИОМЕДИЦИНЫ И ПРАКТИКИ, 7(1).
8. Rashidova, N., Khalimova, K., Rakhmatullaeva, G., & Holmuratova, B. (2021). Anxiety-depressive disorders in women with migraine. Journal of the Neurological Sciences, 429, 119306.
9. Халимова, Х. М., Рашидова, Н. С., & Холмуратова, Б. Н. (2021). ГЕНДЕРНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА И ОСОБЕННОСТИ ТЕЧЕНИЯ ПЕРВИЧНЫХ ГОЛОВНЫХ БОЛЕЙ. ЖУРНАЛ БИОМЕДИЦИНЫ И ПРАКТИКИ, 6(1).
10. Halimova, H. M., Rashidova, N. S., & Holmuratova, B. N. GENDER CHARACTERISTICS AND FEATURES OF THE COURSE OF PRIMARY HEADACHES. БИОМЕДИЦИНА ВА АМАЛИЁТ ЖУРНАЛИ, 64.
11. Rashidova, N., Khalimova, K., Rakhimbaeva, G., & Holmuratova, B. (2018, December). Comparative Characteristic of Glial Fibrillary Acidic Protein in Women with Genuine and Idiopathic Epilepsy. In EPILEPSIA (Vol. 59, pp. S88-S89). 111 RIVER ST, HOBOKEN 07030-5774, NJ USA: WILEY.
12. Rashidova, N., Khalimova, K., Rakhimbaeva, G., & Holmuratova, B. (2018, December). Functional State of Reproductive System of Women with Epilepsy Treated with Antiepileptic Drugs. In EPILEPSIA (Vol. 59, pp. S89-S89). 111 RIVER ST, HOBOKEN 07030-5774, NJ USA: WILEY.
13. KHAMDAMOV, S. J., & USMANOV, A. (2022). NEW METHODOLOGICAL RECOMMENDATIONS FOR ECONOMIC GROWTH. Архив научных исследований, 2(1).
14. Khamdamov, S. J. (2021, December). Calculating Share of Factors of Intensive Economic Growth in Uzbekistan. In The 5th International Conference on Future Networks & Distributed Systems (pp. 393-397).

15. Jakhon, K. S. ANALYSIS OF FACTORS OF INTENSIVE ECONOMIC GROWTH IN UZBEKISTAN.
16. Ҳамдамов, Ш. Ж. (2022). БАРҚАРОР ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШНИНГ НАЗАРИЙ ЖИҲАТЛАРИ. Экономика и образование, 23(Maxsus_son), 19-24.
17. Khamdamov, S. J., & Akramova, D. (2022). Correlation specificity of neuroimaging changes with clinic syndromes in Parkinson's disease, vascular parkinsonism and chronic cerebral ischemia (Doctoral dissertation, Prague/Czech Republic).
18. Ҳамдамов, Ш. Ж. (2021). ЎЗБЕКИСТОНДА ИНТЕНСИВ ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ ОМИЛЛАРИНИНГ ЎЗАРО САЛМОФИНИ АНИҚЛАШ. Экономика и образование, (5), 84-88.
19. Khamdamov, S. J., & Akramova, D. (2021). Aspects of the vegetative disorders occurrence in the Parkinson's disease and Vascular Parkinsonism. Journal of the Neurological Sciences, 429, 119533.
20. угли Ҳамдамов, Ш. Ж. Р. (2020). ОЦЕНКА УРОВНЯ ИНТЕНСИВНОГО РОСТА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН. ББК 72 И120, 113.
21. Salikhovna, Y. S. (2022). Basics of Hygienic Assessment of Children's Physical Development in Preschool Educational Institutions. AMALIY VA TIBBIYOT FANLARI ILMIY JURNALI, 119-123.
22. Ядгарова, Ш. С., Сайтов, Ш. О., & Набиева, С. С. (2020). ТРЕБОВАНИЯ К ПИТАНИЮ И ПРИМЕНЕНИЕ БИОЛОГИЧЕСКИ АКТИВНЫХ ДОБАВОК ПРИ COVID-19. Новый день в медицине, (4), 715-717.
23. Salikhovna, Y. S. (2022). A Modern Approach to the Health Status and Cognitive Development of Children and Adolescents During The Reform of the Preschool Educational Institution. AMALIY VA TIBBIYOT FANLARI ILMIY JURNALI, 124-127.
24. Salikhovna, Y. S. (2022). MODERN VIEW ON THE GROWTH AND DEVELOPMENT OF THE CHILD IN THE CONTEXT OF THE REFORM OF PRESCHOOL EDUCATION. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI, 890-893.
25. Salikhovna, Y. S. (2022). SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL BASES OF A DOCTOR'S ACTIVITY IN HYGIENE OF CHILDREN AND ADOLESCENTS. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI, 132-135.
26. Salikhovna, Y. S. (2022). HYGIENIC ASSESSMENT OF INFORMATIZATION OF EDUCATION AND UPBRINGING. TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI, 124-127.
27. Salikhovna, Y. S. (2022). Hygienic Assessment of Child Growth and Development in the Context of Preschool Education Reform. European Journal of Life Safety and Stability (2660-9630), 15, 62-67.
28. Salixovna, Y. S. (2022). HYGIENIC ASSESSMENT OF THE HEALTH STATE AND PHYSICAL DEVELOPMENT OF PRESCHOOL CHILDREN UNDER COMBINED EXPOSURE TO CHEMICAL FACTORS OF THE ENVIRONMENT. Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL), 3(1), 139-144.
29. Рахматов, М. Г. (2021). 1917 ЙИЛДА ЎТКАЗИЛГАН ҚУРУЛТОЙЛАР ҲАМДА ТУРКИСТОН ЎЛКА МУСУЛМОНЛАРИ ШЎРОСИНИНГ ТУЗИЛИШИ. ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ, 4(9).
30. Рахматов, М. Г., & оглы Джабборов, М. С. (2021). ДЕМОКРАТИК ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШДА МАҲАЛЛА ИНСТИТУТИНИНГ РОЛИ. ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ, 4(9).
31. Рахматов, М. Г. (2021). 1917 ЙИЛДА ЎТКАЗИЛГАН БУТУНТУРКИСТОН МУСУЛМОНЛАРИНИНГ ҚУРУЛТОЙЛАРИ. ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ, 4(6).
32. Jabborov, M., & Rahmatov, M. G. (2021). The period of reconstruction and rise of the history of our people in the years of independence. ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal, 11(3), 192-194.

-
33. Rakhmatov, M. G. (2020). POLITICAL SITUATIONS IN UZBEKISTAN AND THEIR IMPACT ON CULTURAL LIFE (50S YEARS OF THE TWENTITH CENTURY). Theoretical & Applied Science, (5), 188-191.
34. Рахматов, М. Г. (2019). ТУРАР РЫСКУЛОВ О ГОЛОДЕ В ТУРКЕСТАНСКОЙ АССР И О ЕГО ПОСЛЕДСТВИЯХ. Qazaqtaný, (4), 98-102.
35. Gaybullayevich, R. M. (2017). Increasing of famine at council of ministers and it's outcomes in Fergana region. European Journal of Humanities and Social Sciences, (1).